

Sprawozdanie z XI Konferencji Naukowo-Szkoleniowej OTORYNOLARYNGOLOGIA, 6–7.03.2014 r., Łódź

Beata Miąskiewicz

Instytut Fizjologii i Patologii Słuchu, Światowe Centrum Słuchu, Warszawa/Kajetany

Adres autora: Beata Miąskiewicz, Światowe Centrum Słuchu, ul. Mokra 17, Kajetany, 05-830 Nadarzyn,
e-mail: b.miasiewicz@ifps.org.pl

Tegoroczna konferencja, której przewodniczyła prof. Mariola Śliwińska-Kowalska, Konsultant Krajowy w dziedzinie Audiologii i Foniatrii, poświęcona była nie tylko problemom z zakresu otolaryngologii, lecz także audiologii i foniatrii.

Otwarcie konferencji poprzedziły warsztaty foniatryczne prowadzone przez prof. E. Niebudek-Bogusz z Kliniki Audiologii i Foniatrii Instytutu Medycyny Pracy w Łodzi oraz mgr. inż. Marcina Justa i dr. inż. M. Tyca z firmy Diagnosta z Wrocławskiego Parku Technologicznego. Zaprezentowano na nich podstawowe techniki diagnostyczne w foniatrii, np. wideostroboskopię. Firma Diagnosta przedstawiła również oprogramowanie własnego projektu, służące do poszerzonej diagnostyki zaburzeń głosu. Dzięki niemu można wykonać kimografię na bazie badania stroboskopowego lub szybkiego filmu oraz wyliczyć obiektywne parametry opisujące pracę fałdów głosowych, takie jak: współczynnik otwarcia i zamknięcia, symetria drgań fałdów głosowych, pomiar wielkości szpary głośni podczas fonacji czy fonetowibrogram. Oprogramowanie to daje także możliwość akustycznej analizy głosu pacjenta podczas tego samego badania. Całość pomiarów może być przedstawiona w postaci protokołu badania pacjenta zawierającego zbiorcze wyniki.

Pierwsza sesja konferencji była poświęcona chorobom nowotworowym i rozrostowym. Ciekawy wykład wygłosił dr P. Golusiński z Wielkopolskiego Centrum Onkologii na temat roli infekcji HPV w rozwoju nowotworów głowy i szyi. W przypadku zmian w obrębie gardła środkowego i dolnego indukowanych infekcją HPV (typy onkogenne to szczególnie 16 i 18) ryzyko przemiany nowotworowej waha się od 1 do 3%, a rokowania są znacznie lepsze niż w przypadku innych nowotworów płaskonabłonkowych tego rejonu. Pomocne w określeniu infekcji HPV są testy immunohistochemiczne, szczególnie na obecność p16. Kolejny wykład, poświęcony mukormykozie, przedstawił prof. J. Składzień z Krakowa. Zaprezentował w nim trudny diagnostycznie przypadek 17-letniej pacjentki, u której rozpoznano ogólnoustrojową infekcję *Aspergillus* z nasileniem zmian w zatokach przynosowych. Pomimo kilku operacji rynchirurgicznych i leczenia przeciwgrzybicznego stan pacjentki się pogarszał. Dopiero dodatkowe badania na specjalnych podłożach stwierdziły infekcję *Mucor* i pozwoliły na zastosowanie

leczenia celowanego. Profesor Wioletta Pietruszewska wygłosiła wykład na temat chorób gardła imitujących rozrost nowotworowy, prezentując przypadki kliniczne. Doktor J. Biszewska z Białegostoku przypomniała klasyfikację chordektomii opracowaną przez Europejskie Towarzystwo Laryngologiczne (ELS) i przedstawiła wyniki leczenia pacjentów z rakiem krtani T1 i T2. Profesor J. Olszewski w wykładzie na temat ziarniniakowości Wegenera podkreślił znaczenie interdyscyplinarnego podejścia do schorzenia zarówno w kwestii diagnostyki, jak i leczenia.

Organizatorem kolejnej sesji było Światowe Centrum Słuchu w Kajetanach. Profesor H. Skarżyński dokonał przeglądu nowoczesnych technologii wspomagających słuch, od różnego rodzaju protezek do rekonstrukcji układu przewodzącego dźwięk, poprzez nowoczesne implanty ucha środkowego aż po implanty ślimakowe i pniowe. Przedstawił wskazania do stosowania tych technologii, poparte doświadczeniami płynącymi z przeprowadzenia w ostatnich 11 latach największej w świecie liczby operacji otolaryngicznych. Wykład na temat praktycznego zastosowania implantów ślimakowych zaprezentowała dr A. Piotrowska, która omówiła wskazania do wszczęcia CI u pacjentów w różnych grupach wiekowych oraz wyniki stosowania stymulacji bilateralnej u dzieci. Docent A. Lorens mówił na temat częściowej głuchoty, specyficznego rodzaju niedosłuchu, w którym – z uwagi na głęboki niedosłuch w zakresie średnich i wysokich częstotliwości i prawidłowy próg słyszenia dla dźwięków niskich – nie uzyskuje się satysfakcjonujących wyników z aparatowania. Wystąpienie Ł. Olszewskiego poświęcone było implantom ucha środkowego, ich działaniu oraz wskazaniom do zastosowania. Pod koniec sesji prof. H. Skarżyński przedstawił konkretne przypadki audiogramów do dyskusji na temat ewentualnych metod postępowania. Ta formuła spotkała się z dużą aprobatą wielu uczestników konferencji. Uznali oni, że cała sesja była bardzo interesująca, na wysokim poziomie merytorycznym i dydaktycznym.

Następna sesja była poświęcona problemom otolaryngologii dziecięcej. Ciekawy wykład, urozmaicony licznymi przypadkami klinicznymi, przedstawił prof. J. Szydłowski z Poznania, który omówił przyczyny zaburzeń oddychania u noworodków i niemowląt związane z poważnymi zaburzeniami na poziomie krtani, takimi jak wiotkość krtani, wady rozwojowe krtani i tchawicy, urazy krtani (w tym

iatrogenne), ciała obce. Równie interesujące było wystąpienie dr A. Kurzyny z Białegostoku na temat leczenia u dzieci zmian naczyniakowatych w obrębie głowy i szyi. Zaprezentowane zostały interesujące przypadki kliniczne naczyniaków okolicy podgłośnia, które prowadziły do ostrego stridoru. W większości tych przypadków znakomite efekty i ustąpienie objawów przyniosło leczenie zachowawcze Propranololem. Problemy otologiczne i otolaryngologiczne u dzieci zostały przedstawione przez prof. E. Hassman-Poznańską (myringoplastyki) i prof. B. Skotnicką (wysiękowe zapalenie uszu).

Sesja doniesień oryginalnych była poświęcona problemom laryngologiczno-foniatrycznym. Doktor D. Kaczmarczyk z Łodzi przedstawił przegląd nowoczesnych metod diagnostycznych stosowanych aktualnie w onkologii. Zaprezentował grupę pacjentów z rakiem T1 i T2 N0, u których wykonano biopsję węzła wartowniczego, potwierdzając przydatność tej metody w określaniu cechy N u chorych z nowotworami cT1-2N0 jamy ustnej. Kolejna prezentacja z Kliniki Otolaryngologii z Łodzi dotyczyła infekcji HPV i rozwoju nowotworów jamy ustnej, gardła i krtani. Wyniki pracy pokazały, że u ponad 20% chorych z zaawansowanym rakiem krtani występuje zakażenie wysokoonkogenicznymi typami wirusa HPV. M. Mularzuk ze Światowego Centrum Słuchu w Kajetanach przedstawiła wyniki leczenia pacjentów jękających się, u których zastosowano cyfrowy korektor mowy.

Drugi dzień konferencji rozpoczęła sesja dotycząca postępów w audiologii i otologii. Profesor M. Śliwińska-Kowalska wygłosiła interesujący wykład na temat fizjologii słyszenia, prezentując odkrycia ostatnich dziesięcioleci w tej dziedzinie. Następnie prof. K. Kochanek przedstawił nowatorskie rozwiązania w zakresie obiektywnych badań słuchu, np. zastosowanie bodźca typu chirp. Doktor A. Senderski z Warszawy przekazał praktyczne wskazówki, jak rozpoznawać i diagnozować centralne zaburzenia przetwarzania słuchowego u dzieci oraz zaprezentował aktualne metody terapeutyczne. Profesor I. Kantor podkreślił konieczność współpracy laryngologa i neurologa w diagnozowaniu pacjentów z zawrotami głowy. Doktor

J. Mierzwiński z Bydgoszczy zaprezentował współczesne podejście do operacji „second look” w leczeniu perlaka, podkreślając odchodzenie od tego typu operacji na rzecz diagnostyki radiologicznej (tomografia komputerowa).

Kolejna sesja poświęcona była badaniom obiektywnym narządu głosu i mowy. Moderator sesji – prof. E. Niebudek-Bogusz zaakcentowała znaczenie interdyscyplinarnego podejścia do problemów głosu i mowy, kładąc nacisk na współpracę lekarzy klinicyстів z bioinżynierami. Następne trzy wykłady zostały przedstawione przez inżynierów. Na temat komputerowych technik analizy sygnałów i obrazów w diagnostyce foniatrycznej mówił prof. P. Strumiłło, a o badaniach obiektywnych w diagnostyce zaburzeń głosu i mowy – prof. W. Wszolek. M. Just pokazał możliwości zastosowania telemedycyny w diagnostyce foniatrycznej, które w chwili obecnej znajdują się w fazie badań. Ciekawy, przekrojowy wykład na temat badań obiektywnych w diagnostyce zaburzeń mowy przedstawiła prof. B. Wiskirska-Woźnica. Większość z nich jest znana od dawna, niestety rzadko wykorzystywana w praktyce klinicznej. Bardzo interesujący i praktyczny wykład na temat specyfiki diagnozowania zaburzeń głosu i mowy u dzieci wygłosiła prof. A. Szkiełkowska. Zwróciła w nim uwagę na różnice w głosie dzieci i dorosłych determinujące różne metody diagnostyczne, których dobór zależy także od wieku dziecka. Podkreśliła trudności w interpretacji uzyskanych wyników badań w zależności od zastosowanego narzędzia diagnostycznego.

Ostatnia sesja konferencji poświęcona była postępom w otoneurologii. Ciekawy wykład na temat przydatności rezonansu czynnościowego w diagnostyce układu równowagi zaprezentowała dr G. Tacikowska. Wstępne doniesienia na temat zastosowania przezczaszkowej stymulacji magnetycznej u pacjentów z szumami usznymi przedstawiła prof. K. Pawlak-Osińska z Bydgoszczy.

XI Konferencja Naukowo-Szkoleniowa w Łodzi dostarczyła uczestnikom wielu ciekawych oraz praktycznych informacji, przydatnych w codziennej praktyce laryngologiczno-audiologiczno-foniatrycznej.